

Pieśń VIII (Iż rozum człowiekowi potrzebniejszy, niż skarby)

MIKOŁAJ SĘP SZARZYŃSKI

Pieśń VIII

IZ ROZUM CZŁOWIEKOWI POTRZEBNIEJSZY, NIŻ SKARBY

Złoto znać na strzechstanie¹, człowieka na złocie;
Mieć albo nie mieć złota — nic przez się ku cności;
Próżno chwałą i ganią ten kruszec łagodny:
Komu Pan Bóg dał rozum, zawsze jest swobodny.

Bogactwo, Rozum

Wygnał chciwość niesytą, wygnał strach szkarady²
Więc nie wzdycha, nie mając, w dostatku nie błędy.
Nie pożyczka u skrzyni³, darmo nie szafuje:
Z baczeniem⁴ złoto drogo i tanie szacuje.

Bogactwo, Bieda, Pieniądz,
Umiarkowanie

Ale jawnie oświadczył słowy i przykładem
Twój wnuk Jesse, iż zbytne skarby zbytym jadem.
I z tym, komu ich nie da, Bóg bardziej łaskawie,
Niż z tym, co ich ma nazbyt: zna, kto sądzi prawie.

W nędzy człowiek dostanie, gdy chce, pocieszenia,
Trudno, gdy wszystko k myśli, nie stracić baczenia.
Skąd z letargu smutnego wród smaczny przychodzi,
Bo się to zdrowo widzi, co nabardziej szkodzi.

Nie pożądam znacznym być w nieszczęście oboje,
Lecz znam prawie szczęśliwym, kto pociechy swoje
W tobie samym ma, Panie, próżen inszych rzeczy,
I dla ciebie sam siebie wzgardził mieć na pieczy.

¹strzechsten (z niem. *Streichstein*) — kamień probierczy. [przypis redakcyjny]

²szkarady — szkaradny. [przypis redakcyjny]

³skrzynie — skrzyni. [przypis redakcyjny]

⁴Z baczeniem — z uwagą. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/piesn-viii-iz-rozum-czlowiekowi-potrzebniejszy-niz-skarby>

Tekst opracowany na podstawie: Mikołaj Sęp Szarzyński, Rytmy albo Wiersze polskie w wyborze, wyd. E. Wende i S-ka., Warszawa 1914

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Olga Sutkowska.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.